

НЕЗАЛЕЖНАЯ БЕЛАРУСЬ

ПАЛІТЫЧНА - ГРАМАДЗКАЯ І ЛІТЭРАТУРНАЯ ЧАСОПІСЬ.

АДРЭС РЭДАКЦЫ:

Вільня, Вострабрамская, 9.

Выходзіць ТРЫ разы у тыдзень:

у панядзелкі, серады
і пятніцы.

ЦЭНЫ АБВЕСТАК:

1 радок перад тэкстам . . . 4 рублі

1 радок пасля тэксту . . . 2 рублі

№ 13.

Вільня, Пятніца, 7 лістапада 1919 г.

Цана 50 кап.

Вільня 7—XI—19.

Ня глядзячы на тое, што было з самага пачатку ясным, што старая Расея не адразу згодзіцца з сваёй сьмерццой; што гэная Расея ня толькі працягне свае рукі па Украіну, Эстонію, Латвію, Літву і Беларусь, але што яна не даруе Польшчы і Фінляндыі. Ня глядзячы на тое, што было гэта ясным з самага пачатку, трэба было шмат часу, каб усе народы, каторыя будуць свае гаспадарствы на руінах старой Расеі гэта глыбако перачулі пераканаліся, што толькі супольная барацьба проці зданьня старога Расеі п. Дэнкіна і яго прыхільнікаў можа абараніць іхнія гаспадарствы ад новага маскоўскага панявольеньня. Што гэта запраўды зразумелі ўсе народы Усходу Эўропы, мы бачым з таго, што праекцыя Балтыцкая фэдэрацыя, Чарнаморская фэдэрацыя, Балтыцка-Чарнаморская фэдэрацыя. Што падмаюцца гутаркі аб польска-украінскім і польска-беларускім саюзах, што творыцца беларускае войска, што ё кірунак у польскай палітыцы за прызнаньне незалежнасьці Беларускай Народнай Рэспублікі.

Нам цяпер балей чымся калі ясна, што Маскоўшчына асталася Маскоўшчынай, яна не зразумела

жаданьня народаў вольнага незалежнага жыцьця, дзеля гэтага, каб ад яе абараніцца, мусяць быць створаны саюз народаў Усходу, саюз перш-на-перш абаронны проці чорнай маскоўскай рэакцыі.

Аднак нас трывожаць тыя праявы ў польскім грамадзянстве, каторыя стаяць у контрасты з гэтым кірункам.

Мы маем на ўвазе анэксыяністычныя пляны часьці польскага грамадзянства. Навет лідэр П.П.С. пасол Сойма Недзялкоўскі заявіў прадстаўніку Беларускай Партыі С. Р., што аб Віленшчыне і Горадзеншчыне пытаньне астаецца адчыненым, што гэтыя землі пакуль што ня могуць уваходзіць у склад Беларускай Народнай Рэспублікі. Тымчасам ўсім і кожнаму ведама, што Віленшчына і Горадзеншчына гэта такая-ж самая Беларусь, як Меншчына і інш.

А дамаганьне плебісцыту ў Беларускіх землях, унесенае на разгляд ў Сойме польскай нацыянальна-дэмакратычнай фракцыяй, што гэта, калі ня руханьне ўсяе справы?

Беларускі народ ясна выказаў свё жаданьне незалежнасьці і на ніякія плебісцыты ён ніколі ня згадзіцца.

Пётра Станіч.

У залі Беларускай Гімназіі

Вострабрамская 9, будзе

Беларуская Літэратурна-Музычна-Вакальная

ВЕЧАРЫНА.

Згуляюць вучні гімназіі на карысьць сваіх бедных таварышаў і інтэрнату.

Лачатак у 7^{1/2} гадз. увечары.

усіх палякаў, што цяпер у турме або інтэрнату, як закладнікі. Усе яны разам з сем'ямі, службай, багажом (па 15 мрд.) і грашмі (па 20 тысяч рублёў на чалавека) будуць прывезены да дэмаркацыйнае лініі, як цяпер Калінкавічы-Луцінец. Дзеля гэтага трэба чакаць борздыга павароту закладнікаў.

Чорныя проці белых.

(ПАТ). (Гавас) „New York Herald“ паведамляе, што на вялікім сабранні нэграў у Нью-Ёрку прымала ўчасьце ў маніфэстацыі проці белых 6.000 нэграў, пастрашаючы адкрытай бітвай. Адзін з аратараў сказаў, што 4.400.000 падмецца з аружжам і пачне вайну рас.

Фінляндыя дастае аляндзкія астравы за вайну проці бальшавікоў.

Науэн. (ПАТ). Фінскаму ўраду запэўнілі, што Фінляндыя можа дастаць сабе Аляндзкія астравы падварункам, што Фінляндыя выступіць з аружжам проці бальшавіцкай Расеі. Ген. Маннэргейма па тэлеграфу паклікалі ў край. Паўночна-заходні расейскі ўрад даў таксама фінляндцы вялікія абяцаньні.

Лянозаў у Фінляндыі.

Ліон (ПАТ). З Гельсінгфорсу паведамляюць: Фінскія газеты абвешчаюць гутаркі з Лянозавым, каторы прыехаў у Гельсінгфорс, каб прыняць учасьце ў нарадах з фінляндзкім урадам у справе вайны проці Пецярбурга. Лянозаў выясьняе за-

АПОШНІЯ НАВІНЫ

Сэсія Рады Беларускае Народнае Рэспублікі.

Канцэлярыя Рады Беларускае Народнае Рэспублікі наказвае радным, што скоро мае быць сэсія Рады Рэспублікі. Дзеля таго, каб можна было паслаць наказы (павесткі) канцэлярыя просіць радных зарэгістравацца ў ёй.

Аб павароце закладнікаў.

Начальнік Віленскага Вокругу дастаў ад гр. Станіслава Коссакоўскага, старшыні дэлегацыі ў справе выдачы польскіх закладнікаў урадам Расейскай Савецкай Рэспублікі тэлеграму з паведамленьнем, што 2 лістапада падпісана ўмова аб безадкладным асвабоджэньні урадам радаў усіх закладнікаў Польскай Рычпаспалітай, а таксама зямель занятых польскім войскам і наагул

дзяржаньне наступленьне Юдзеніча ваеннымі дзеяньнямі проці Бэрманда. Яны прымусілі эстонцаў паслаць у Латвію сваё войска і абоз. Юдзеніч у гэтых варунках ня мог дастаць амуніцыі і еміны.

Абаронны саюз проці Дэнкіна.

Парыж. «Times» паведамляе, што Петлюра паслаў сваіх дэлегатаў у Эстонию, Літву, Фінляндыю і Латвію, каб дайсьці да паразуменьня ў справе ўтвареньня абароннага саюзу проці Дэнкіна.

Румынія выдае маскоўскіх афіцэраў.

Вена. З Букарэшту паведамляюць: румынскі ўрад цераз ваеннае міністэрства паведаміў ген. Лукомскага ў Таганрозе, што ўсе маскоўскія афіцэры, каторыя цяпер у Румыніі, павінны ў найбліжэйшым часе пакінуць край.

Нота Румыніі.

Парыж. 5—VI (ПАТ). Навышэйшая Рада паслала Румыніі ноту, у каторай выказвае здзіўленьне з прычыны не дастаньня адказу на ноту з 2-кастрычніка.

Варункі міру для Баўгарыі.

Парыж. 5—XI (ПАТ). Учора перадалі Баўгарыі апошнія варункі міру. Апошні тэрмін іх падпісаньня канчаецца 13-га лістапада.

Бальшавікі занялі Арал.

Вільня. 5—XI (ПАТ). Маскоўскія бальшавіцкія газеты з 3 лістапада паведамляюць, што бальшавіцкае войска на фронце Дэнкіна заняло Арал.

Фінляндыя выдае маскоўцаў.

Вена. З Гэльсінгфорсу паведамляюць: Фінляндзкі ўрад пачаў выдаваць за граніцу маскоўскіх фінансістаў, хвабрыкантаў і вайсковых расейскай арміі.

Украінска дэлегацыя ў Варшаве.

2-га лістапада ўкраінскі міністэр д-р. Левіцкі зляжыў візыт прэм'еру беларускіх міністраў п. Антону Луцкевічу. Гэтага-ж дня даведаўся да п. міністра Левіцкага сябра польскае мірнае дэлегацыі ў Парыжы, містэр Замескі: У гутарцы на бягучыя тэмы дайшло да ўзаемнага парозуменьня.

Украінскія паўстанцы ўзялі Палтаву.

З Казятына паведамляюць: Паўстанскі рух у Украіне з кожным днём расьце. Палітыка Дэнкіна пачынае даваць свае рэзультаты. Паўстанцы занялі Палтаву і Міргорад. Каля Чаркаса паўстанцы абстрэліваюць поезды самахвотнікаў і нішчаць іх бяз міласьці. Самахвотнікі вешаюць узятых у палон сялян.

Бальшавікі пакінулі Магілёў.

Менск. (С. Р.). Бальшавікі ачысьцілі вокруг Жлобіна. Пакінулі так сама і Магілёў.

Польшча і Украіна.

У Варшаву цяпер прыехала ўкраінская афіцьяльная дыпلماتычная місія паслалая ўкраінскім урадам. Пішучы аб

тых рэзультатах, якія могуць быць пасьледкам польска-ўкраінскіх перагавораў «Вперед» кажа: «Па заканчэньні вайны і ўзаемным прызнаньні права на самаазначэньне і злучэньне можна будаваць далейшыя праўнадзяржаўныя адносіны паміж абодвамі народамі і рэспублікамі. Гэтую палітычную будоўлю мы прадстаўляем сабе, як саюз паміж Польшчаю і Украінаю, якога заданьня мае быць супольная абарона перад супольнымі непрыяцелямі, ды культурнае, гаспадарскае і гандлёвае забеспэчаньне інтарэсаў абодвух народаў і рэспублік. Межы гэтага вайсковага і гаспадарскага саюзу назначыць само жыцьцё і разьвіцьце надзей. Гэтыя межы могуць з часам у меру патрэбы зьвужацца або пашырацца, да украінска-польскага саюзу могуць прылучацца другія народы і краі. Мы прадстаўляем сабе украінска-польскі саюз, як зародак усходна-эўропэйскага саюзу народаў, які з часам мог-бы перамяніцца ў эўропэйскі, а можа і сусьветны саюз народаў, аб чым лютуюць найлепшыя галовы сучаснае цывілізаванае людзкасьці».

Каб выпусьціць палітычных арэштваных.

На 91 пасяджэньні Польскага Сойму пасол Недзялкоўскі заявіў, што шырокія кругі грамадзянства ня ведаюць, што запраўды дзеіцца ў турмах і лагерах. Каб аб гэтым даведаліся ў краі і заграніцай, дык Польшча магла б стаць перад скандалам. Цяпер ё балей чымся 20 тысяч цывільных чалавек усходніх зямель, або ў турме, або інтэрнаваных. А гутарка тут аб землях, якія, як усе вераць схінаюцца да Польшчы. У турмах няма найпрасьцейшых ложкаў, а ў канцэнтрацыйных лагерах палажэньне проста безнадзейнае. Е вялізная колькасць інстанцый, якія рыштуюць і вывозяць бяз згоды таго падпаручніка або вахмайстра, які кагось выслаў у лагер палонных, немагчыма дастаць палоннага адтуль. У гэтых лагерах сядзяць ня толькі бальшавікі, але таксама тысячы ўцекачоў, што варочуюцца з Расеі дамоў і ня маюць перапускоў.

Аб адчыненьні школ.

На зьездзе паведавых школьных Інспэктароў Камісар'яту „Усходніх Зямель“ устаноўлена, што навучаньне павінна быць свабоднае; г. зн. школы могуць адчыняцца ня толькі польскія, але і ў другіх краёвых і не краёвых мовах. Школы з выкладовай краёвай мовай маюць права вымагаць скарбовай падмогі.

Каб адчыніць школу трэба сьпяраша каб яе зажадалі жыхары на пісьме, просьбай, і сьцьвядзілі сваймі подпісамі. Прыгавары могуць быць роблены на сходах, а такжа зьбіраны пад просьбы. Зборную такую просьбу павінна засьведчыць валасная Рада што падпісаўшыя людзі мяйсцовыя і пасья яна павінна быць пададзена на зацьвяджэньне школьнаму паведаваму Інспэктару. Калі-б, дзеля чаго, або валасная Рада не

хацела пасьведчыць прыгавару, або не прыймала школы ў сець валасных школ, або калі дзеля чаго паведавы Інспэктар не хацеў зацьвядзіць школы, то ў справах беларускіх школ Школьны Адзел Цэнтральнай Беларускай Рады Віленшчыны і Горадзеншчыны будзе рабіць старэньня перад польскімі ўладамі. У гэтым здарэньні трэба пераслаць у Раду копію прыгавара з подпісамі і даклад аб палажэньні самае справы. Беларускіх вучыцялёў у беларускія школы прадстаўляе паведавым школьным інспэктарам, а) Цэнтральная Бел. Рада Віл. і Гор. б) самі жыхары, в) вучыцьяльскія профэсыанальныя, або асьветныя беларускія арганізацыі.

Ад беларускіх вучыцялёў вымагаецца веда беларускай мовы, гісторыі Беларусі і беларускай літэратуры.

ГАЗЭТ.

У органе Польскай Соцыялістычнай Партыі «Robotnik», у стацыі пад загалоўкам «Рэ отаску» Т. Галоўка, крытуючы ганіць польскую палітыку, каторая ўвесь час ня йшла па простаі і яснай дарозе. Цяпер палітыка польскага ўраду, хоць вошчупкам, але скіравалася на правільную дарогу. Для нас, П. П. С., гэты кірунак заўсёды быў ясны і выразьлівы.

П. П. С. разумела заўсёды як належыцца, што Польшча верне сабе незалежнасьць толькі на руінах вялікай Расеі, як з пад яе ярма вызваляцца і іншыя ёй уцісканыя народы. Дзеля гэтага П. П. С. ўжо многа гадоў шукала паразуменьня і памагала ўсім нацыянальным і дзяржаўным мэтам ліцьвіноў, беларусаў, украінцаў, эстонцаў, латышоў і народаў Каўказу.

Гэта самае было і ў цяперашнюю вайну, П. П. С. прымала актыўнае ўчасьце ў Цэнтральнай Украінскай Радзе ў Кіеве датуль, пакуль яна не пайшла на саюз з цэнтральнымі дзяржавамі, прадстаўнік П. П. С. засядаў у Беларускай Нацыянальнай (?) Радзе, каторая абвесьціла нежажэнасьць Беларусі. З часу паўстаньня польскай дзяржавы П. П. С. заняла выразьлівае становішча, што Польшча павінна актыўна памагаць ўсім высілкам суседніх народаў да асвабоджэньня, рупатліва і консэквентна памагаць ім у будоўлі іх дзяржаў.

„Есьць дзьве дарогі, кажа далей аўтар, або перакананьне, што вялікая Расея адродзіцца і што адраджэньне самае Расеі ё ў інтарэсах Польшчы — а калі так дык трэба ўжо сяньня зрабіць саюз з Дэнкінам, Юдзенічам і Калчаком і выраўнаваць усе спорныя пытаньні ўжо загадзя; або — наадварот — мець перакананьне, што вялікая Расея не адродзіцца, што адраджэньне яе было-б страшнай небаспэчнасьцяй для Польшчы, а ў гэтым прыпадку трэба змагацца проці Дэнкіна і ўсяе чорнае расейскае сотні, а памагаць тым усім дзейнікам, каторыя ня хочуць дапусьціць да паўстаньня вялікай Расеі, значыцца дзяржаўным

жаданьням Фінлянды, Латвіі, Літвы, Беларусі, Украіны і народаў Каўказа.

Мы вельмі рады, што пагляды кіраў-польскай оцыялістычнай Партыі згаджаюцца з літвынскімі паглядамі беларускага рамадзянства, і што палітыка польскага ўраду, хоць вошчупкам, але пайшла ўжо ў гэтым кірунку. Толькі саюз усіх рэспублік, каторыя ўтварыліся або творацца на руінах старой Расеі можа запраўды забеспэчыць іхнюю дзяржаўнасць і незалежнасць ад Дэнкіна і ўсяе чорнае маскоўскае рэакцыі.

З БЕЛАРУСІ.

МЕНСК.

У Беларускім Нацыянальн. Камітэце ў Менску на чарговым сходзе 28-га кастрычніка 1919 г. былі разгледжаны гэтакія справы:

1) Аб выбары двох прадстаўнікоў у Галоўны Выбаральны Камітэт па выбарам у Мескую Раду замест М. Міцкевіча і К. Пуроўскага пастанавілі прасіць А. Прушынскага, А. Смоліча быць памяненымі прадстаўнікамі.

2) Замест цяжка хворай п. Гірконт выбралі п. Козіча быць часовым прадстаўніком у Камісіі грамадзянскай апекі;

3) Прадстаўнікамі ад Школьнае Рады Меншчыны пры Настаўніцкім Інстытуце зацьверджаны Я. Ліосік і Я. Фарботка.

4) Разглядалі нечарговую заяву старшыні Школьнай Рады Меншч. Р. Міхайлоўскага аб цяжкім матэрыяльным становішчы вышэйшых і ніжэйшых беларускіх школ у Менску. Пастанавілі зрабіць грашавую дапамогу.

5) Доклады сяброў Камітэту і настаўнікаў з Віленшчыны аб школьных справах у Віленшчыне і Горадзеншчыне. Пастаноўлена ўлажыць мэморандум аб школьнай справе ў Беларусі. Для лепшай інфармацыі грамадзянства з станам школьнай справы ў Беларусі пастанавілі прасіць газэту „Беларусь“ адчыніць спецыяльны аддзел аб школах на Беларусі;

6) Пастанавілі дапамагчы хору Цяраўскага, каторы перажывае матэрыяльную нестачу.

7) Разглядалася нечарговая заява п. Смоліча аб святкаванні ў надлежны дзень 2-х гадовы ювілей Вялікай Беларускай Рады. Выбралі камісію, каторай і даручана заняцца гэтай справай.

8) Заслухалі даклады: п. С. Трахімава аб паездцы па Навагрудскім павеце і п. Крэпскага аб яго паездцы па Слуцкім павеце і інш.

Беларускія эсэры адмовіліся прыняць учасьце ў выбарах мескай урады. Яны выбары байкатуюць.

Беларусаў ня прымаюць.

Лічэньнікі для пірапісаваньня насяленьня былі запрапанаваны беларускімі арганізацыямі ў лічбе 50 чал. з слухачаў беларускіх вучыцельскіх курсаў, але ня былі прыняты. У апошні мамэнт было прапанавана 12 чал., якім так сама адмоўлена, тлумачучы тым, што быццам яны ня ўмеюць польскае мовы.

Цікаўна, на што гэта каб перапісваць у Беларусі насяленьне, трэба ўмець канечна польскую мову.

Тамаш Грыб выпушчаны.

Лідэр беларускіх соцыялістаў-рэволюцыянераў, Тамаш Грыб, каторы мучыўся чатыры месяцы ў турме, надовічы ў Горадні выпушчаны да суду з турмы.

Зацьверджана Беларуска школа у сяле Вузло Вялейскага павету.

Вучыцелем там Андрэй Шастоў. 7-га лістапада цераз прыехаўшага ў Вільню грамадзяніна Мацыяна Родзевіча пасланы ў гэтую школу беларускія школьныя кнігі.

МЕНСК.

Беларускі Вучыцельскі Інстытут гэтымі днямі пачне вучэньне ў камэрцыйнай школе.

Інстытут займаў раней скарбовы будынак б. рэальнае школы. З прыходам польскага войска гэны будынак, найляпей прытарнаваны пад такую ўстанову, як інстытут, занялі пад лазарэт.

Прыехаў у Менск м. Цярэшчанка.

Прыехаў з Варшавы беларускі міністар унутраных спраў К. Цярэшчанка.

Угодкі Усебеларускага Зьезду.

4-га лістапада ў Менску святкавалі ўгодкі Усебеларускага Зьезду. У мескім тэатры згулялі ўрочысты канцэрт.

Адна з прычын дарагоўлі.

Апошнімі часамі і ў віленскіх і ў варшаўскіх газэтах шмат зварочуецца ўвагі на прычыны, якія давалі цану на прадукты першае патрэбы да нябывалай ў нас ад часу бальшавіцкай акупацыі дарагоўлі.

Тутака казалася і аб упадку курса польскае маркі і аб нехватцы вагонаў і паравозаў, і аб тым, што сяляне ня хочуць хлеб вязьці ў места і што работнікі бастуюць і т. д.

У гэнай стацыі мы ня думаем вышкаваць новых прычын. Бязумоўна, усе пералічаныя прычыны маюць тыя ці іншыя адносіны да павышэньня цэн на тавары, бо ўсе яны цесна зьвязаны з гаспадарскім жыцьцём дзяржавы і дзеля гэтага кожная з іх мае сваю вагу пры устаноўцы цаны на тавары.

Мы толькі хочам зьвярнуць увагу на адзін фактар, які спецыяльна для нашага краю мае вялікі ўплыў на тое, што цэны на тавары іншы раз так лятуць ў гару, што ажно галава круціцца. Прычынай гэнай зьяўляецца быцьцё ў нашым краю двох гатункоў грошы — польскіх марак і рублёў, побач з прыказам пана камісара Усходніх Зямель, які ўстанаўлівае прымушаны курс рубля роўным адной марцы. Вось дзякуючы гэтаму, досіць, каб курс рубля ці маркі змяніўся ў той ці гэны бок і цана на тавары пачынае расьці.

Чаму гэта так — зараз пастараемася выказаць.

Прыказ пана Камісара выйшаў якраз тады, калі курс мікалаеўскага рубля і польскае маркі на біржы мелі роўную цану і, дзеля гэтага ў мамэнт яго выданьня аж да часу пакуль цана рубля і маркі застава-лася на біржы роўнай, ён нічога ня шкодзіў і ня меў ніякага ўплыву на цану тавараў. Аднак досіць толькі, каб рубель падняўся скажам на 50/0 і цана тавару павялічылася на 5 і болей 0/0, змушаны прымаць і рубель і марку пароўну, тады як рубель коштуе болей, аблічае цану свайго тавара ў марках і падымае яе на 50/0 і акругляючы павялічвае яшчэ болей.

Падняўшыся, цана ніколі, асабліва ў часы гаспадарскай руіны, ня мае тэндэнцыі паменшацца без якой небудзь пажы-най прычыны і стаіць датуль, пакуль ізноў рубель не падымецца, альбо марка не спа-дзе ў цане. Апошнімі часамі цэны на та-вары гэтак нябывала падняліся, што апроч усялякіх іншых прычын якраз ў тым часе, дзякуючы весткам аб пабедах Юдзеніча шмат падняўся курс рубля і марка поль-ская, незалежна ад гэтага, так сама ў цане ўпала.

На гэты факт мы хочам зьвярнуць ува-гу да каго гэта належыць, каб на канец раз-рубіць вузёл курсу грошай і хаця з гэта-га боку вызваліць бяздольнае наша грама-дзянства з павучыньня нягодных спэку-лянтаў.

А. К.

З ВІЛЬНІ.

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ.

Акружны інспэктар промыслу і ган-длю (Вільня, Дамініканская вул. № 1, п. 129) прымае ў буднія дні ад гадз. 11½ да 1-ае, у гэтых справах:

1. У справах паддзяржаньня пра-мысловых і гандлёвых прадпрыемстваў у Во-кругу, як:

а) выдаваньня пасьведчаньняў, дазва-леньняў і перапускаў у справах вядзеньня іх, а ў асобнасьці да спраў увозу і вывазу ўсялякіх машын, а таксама іх складавых частцей, фабрычнае сырызна, памочных матэрыялаў і тавараў, апрача ўвозу і вы-вазу емінь і вывазу мэбляў;

б) у справах урадавага прывязьня памененых рэчаў, а гэта ў меру істнавань-ня адпаведных Урадаў;

в) у справах грашавой дзяржаўнай помачы для прадпрыемстваў выробных.

2) У справах рэгістрацыі гэтых прадпрыемстваў:

а) рэгістрацыя рукадзельных май-строўняў і дробнага промыслу, а таксама прадпрыемстваў раздавальных;

б) прыманьне просьбаў аб дазва-леньні будоўлі новых або пушчэньне ў рух ці далейшае вядзеньне прамысловых май-строўняў ужо існуючых;

в) аб адчыненні або далейшае вя-дзеньне гандлёвых, банкавых і г. п. нявы-робных усялякіх прадпрыемстваў.

3) Ува ўсіх іншых справах і на-агул патрэбах, самадзелаў, промыслу і ган-

длю, як ў справах тарыфнай транспартнай далёгі і г. д., апрача спраў, што належаць па компэтэнцыі інспэктара працы.

Старшыня Горадзенскай Беларускай Вайсковай Арганізацыі ў Вільні.

5 лістапада прыехаў у Вільню старшыня Горадзенскай Беларускай Вайсковай арганізацыі капітан Хомчык. Капітан Хомчык скоро варочаецца назад у Горадзень.

Не прынялі, бо беларус.

Студэнт Віленскага Універсітэту Браніслаў Туронак нам піша: «У газэтах было абвешчана, што студэнты могуць дастаць платны занятак. Я, як студэнт, пайшоў па паказаным адрэсе, аказалася, што занятак — гэта сьпісаваньне людзей у Віленскім павеце. П. Пэркоўскі, паведаваў інструктар, сказаў мне прысьці заўтра па інструкцыі і прынясьці ад каго-небудзь пасьведчаньне. Я гэта зрабіў, але на бяду стрэў у інструктара сваіх таварышаў і загаварыў з імі беларуску. Аб гэтым даведаўся інструктар і ня прыняў мяне ў перапішчыкі. П. інструктар мотываваў гэта тым, што пасьведчаньне, каторае я прынёс няважнае. Калі-ж я сказаў, што магу прынясьці пасьведчаньне ад асоб знаных усей Вільні, дык ён сказаў, што ён сам даведаецца, хто я такі і папрасіў прысьці заўтра. Калі я прышоў заўтра,

то пачуў, што няма п. Пэркоўскага, прыдзеце яшчэ заўтра. Прыходжу яшчэ раз — тое самае. А тымчасам ува ўсе воласьці разаслалі перапішчыкаў.

ЗАГАД № 24.

Упраўленьня «Усходніх Зямель».

Зацемена, што краўцы перарабляюць вайсковыя гунькі на мундзіры і вопраткі па заказе сваіх кліентаў, як вайсковых, так і цывільных.

Прыняўшы пад увагу, што гунькі маюць сваё адумсловае назначэньне, забараняецца краўцом іх перарабляць незалежна таго, ад каго яны дастаюць заказ.

Нарушыўшыя гэты загад будуць караны адміністрацыйна адпаведнай грашавой карай да 2000 рублёў.

Незалежна ад гэтага матэр'ял з гуняка, як перароблены, так і не перароблены будзе канфіскаваны, а кравецкія майстроўні зачынены.

Падпісаў: Камісар Цывільнага Упраўленьня м. Вільні.

Ян Пілсудскі.

31—X 1919 г.

Рэдактар і выдавец: К. МЯДЗЭЛКА.

ЦЭНТРАЛЬНЫ

Беларускі Вучыцэльскі Саюз

просіць беларускіх народных вучыцэляў рэгістравацца ў Саюзе (Вострабрамская № 9). Дзеля рэгістрацыі трэба прыслаць кароткае жыцьцёапісаньне (дзе радзіўся і калі, дзе дастау пачатковую навуку і калі і дзе закончыў, дзе служыў, ці знае беларускую мову, беларускую гісторыю, беларускую літэратуру, ці можа і хоча вучыць у беларускай школе, пастаянны адрэс).

Урад Цэнтральнага Вучыцэльскага Саюзу

ВІЛЬНЯ, ВОСТРАБРАМСКАЯ 9.

БЕЛАРУСКІ ЖЭТОН

артыстычна зроблены паводле рысунку вядомага скульптара і мастака Т. АРЛОУСКАГА

На медзі, у харошай він'етцы пагоня на полі з нацыянальных беларускіх колераў (белы, чырвоны, белы).

— Цана 4 маркі. —

Хто купляе ня меней 50 штук, таму 10% спусьчаецца, хто купляе ня меней за 100—200% спусьчаецца. На павер не даецца.

Прадаецца ў «БЕЛАРУСКАЙ КНІГАРНІ»: Вільня, Завальная вуліца № 7 і ў адміністрацыі «НЕЗАЛЕЖНАЕ БЕЛАРУСІ».

АБВЕСТКІ.

ПАТРЕБНЫ ГАЗЕТНІКІ.

Для прадажы „НЕЗАЛЕЖНАЯ БЕЛАРУСЬ“ Запрашаем безработных, вучняў і інш.

ВАРУНКІ ВЕЛЬМІ ДОБРЫЯ.

Беларуская Кнігарня

Завальная № 7,

мае на продажы ўсе беларускія кнігі

**ПРЫВЕЗЕНЫ НОВЫЯ
ВЫДАНЬНІ з МЕНСКУ:**

Сымон Музыка — Якуба Коласа.
Цана 1 р. 50 к.

Дыямэнт беларускага прыгожага
пісьменства. Цана 5 р. 50 к.

Зборнік сцэнічных твораў, часць I.
Цана 4 руб.

Зборнік сцэнічных твораў, часць II.
Цана 4 руб.

НОВЫЯ БЕЛАРУСКІЯ КНІГІ:

Геаграфія Беларусі — Смоліча.
Цана 10 мр.

Беларуска-Маскоўскі слоўнік —
Максіма Гарэцкага. Цана 7 мр.

Родны Край, першая пасьля леман-
таря кніга да чытаньня — Л. Га-
рэцкае. Цана 3 мр. 50 ф.

Родны Край, другая пасьля леман-
таря кніга да чытаньня — Л. Ча-
рняўшчанкі. Цана 3 мр. 50 ф.

Лемантар «Зорка» — А. Смоліч. Ца-
на 1 м. 75 ф.

Беларуская Граматыка — Тарашке-
віча. Другое выданьне. Цана
2 мр. 50 ф.

Дзяціныя гульні — сабрала і апраца-
вала Л. Чарняўская. Цана 75 ф.

Раськіданае Гвяздо, драма ў 5-х
актах — Янкі Купалы. Цана 3 мр.

Апошніе спатканьне, драма ў 4-х
актах — Ул. Галубка. Цана 75 ф.

Калісь, сцэнічны абразок ў 2-х ак-
тах — Францішка Аляхновіча.
Цана 75 к.

Васількі, драма з сучаснага жыцьця
ў 5-х актах — Альберта Паўло-
віча. Цана 1 мр. 25 ф.

Асновы Дзяржаўнасьці Беларусі —
прафэсара Доўнара-Запольскага.
Цана 50 ф.

У іншым шчасьці няшчасьце схавана,
драма — К. Каганца.

Антон — повесьць Максіма Гарэцкага.

Прадаюцца ў БЕЛАРУСКАЙ КНІ-
ГАРНІ, Завальная, № 7 і ўва ўсіх
іншых кнігарнях.